

REFERENCES

1. Zhdanko, A. N. (2006) "Philosophy of Rimsky-Korsakov and the poetics of his musical theater", The dissertation of the candidate of art criticism specials. 17.00.01 "Theory and History of Culture", Kyiv, P. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine, 209 p. (in Ukrainian).
2. Kandinskiy, A. (1979), *Istoriya russkoy muzyki : uchebnik dlya muzykal'nykh vuzov* [A History of Russian Music: A Textbook for high schools of music], Moscow, Muzyka. (in Russian).
3. Kovalenko, N. D. (2005) "Spiritual theme in the works of Sergei Taneyev, and its embodiment in the cantata "After reading the psalm", The dissertation of the candidate of art criticism specials. 17.00.02 "Musical art", Ekaterinburg, Urals Mussorgsky State Conservatoire, 201 p. (in Russian).
4. Krylova, V. D. (2010) "Russian cantata "in case of" the end of the XIX – early XX century: the poetics of a genre", Thesis abstract for Cand. Arts (Musical art), 17. 00. 02, Moscow, Gnessin Russian Academy of Music, 27 p. (in Russian).
5. Lapshin, V. I. (1994) Philosophical motives in the works of Rimsky-Korsakov, *Muzykal'naya akademiya* [Academy of Music], no. 2, pp. 3–9. (in Russian).
6. Levick, B. V. (1974) "Cantata", *Muzykal'naya entsiklopediya* [Music encyclopedia], vol. 2, pp. 698–699. (in Russian).
7. Lukina, H. W. (2014) "Ideas and intonational structure of music Taneyev", The dissertation of the doctor of art criticism specials. 17.00.02 "Musical art", Moscow, Moscow State Conservatory (University) of P. I. Tchaikovsky, 408 p. (in Russian).
8. Nozdrina, A. P. (2004) "Philosophical ideas in Russian musical creativity XIX – early XX centuries", Thesis abstract for Cand. Philosophical Sciences (Religious, philosophical anthropology, philosophy of culture), 09. 00. 13, Rostov-on-Don, North-Caucasus Scientific Center of Higher School, 26 p. (in Russian).
9. Plotnikova, N. Y. (2016) "Sacred music by Rimsky-Korsakov", available at: www.rimskykorsakov.ru/sacred.html (access June 5, 2016).
10. Tereshchenko, V. P. (2015) "Music allegory in choral works Taneyev", The dissertation of the candidate of art criticism. 17.00.02 "Musical art", Saratov, Saratov L. Sobinov State Conservatory (Academy), 217 p. (in Russian).
11. Kholopova, V. N. (2001) *Formy muzykal'nykh proizvedeniy: Uchebnoye posobiye* [Forms of music: Textbook], St. Petersburg, Lan'. (in Russian).
12. Yazovitskaya, E. E. (1956), "Cantata and oratorio. S. A. Degtyarev", *Ocherki po istorii russkoy muzyki. 1790–1825* [Essays on the history of Russian music. 1790–1825], Leningrad, Gosudarstvennoye muzykal'noye izdatel'stvo, pp. 143–167. (in Russian).

УДК 78.079 (477.62)

Юлія Москвічова

**ДЖАЗОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ "VINNYTSIA JAZZFEST"
У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ВІННИЧЧИНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ:
ДИНАМІКА РОЗВИТКУ**

У статті проаналізовано діяльність Міжнародного джазового фестивалю "VINNYTSIA JAZZFEST". Розглянуто його динаміку, специфіку фестивальних програм. Досліджено тенденції розвитку проекту від заснування до становлення широкомасштабної міжнародної культурологічної акції. Визначено місце і роль джазового фестивалю в культурно-мистецькому житті Вінниччини та його значення у розвитку сучасного українського джазового мистецтва.

Ключові слова: джаз, фестиваль, "Міжнародні дні джазової музики у Вінниці", конкурс.

**ДЖАЗОВЫЙ ФЕСТИВАЛЬ “VINNYTSIA JAZZFEST”
В КУЛЬТУРНОЙ ЖИЗНИ ВИННИЧЧИНЫ КОНЦА XX – НАЧАЛА XXI ВЕКА:
ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ**

В статье проанализировано деятельность Международного фестиваля “VINNYTSIA JAZZFEST”. Рассмотрено его динамику, специфику фестивальных программ. Исследованы тенденции развития проекта от основания к становлению широкомасштабной международной культурологической акции. Определены место и роль фестиваля в культурной жизни Винницкой области, а также его значение в развитии современного украинского джазового искусства.

***Ключевые слова:** джаз, фестиваль, “Международные дни джазовой музыки в Виннице”, конкурс.*

Yulia Moskvichova

**JAZZ FESTIVAL “VINNYTSIA JAZZFEST”
IN THE CULTURAL LIFE OF VINNYTSIA REGION AT THE
END OF XX-TH – BEGINNING OF XXI-ST CENTURY: DYNAMICS OF DEVELOPMENT**

The article analyzes work of the International Jazz Festival “Vinnytsia Jazzfest”. Dynamics of the festival and specific festival programs have been studied. Development tendencies of the project from foundation to formation of the large-scale international cultural action have been examined. The article defines role and place of the jazz festival in the cultural life of Vinnytsia and its importance for development of modern Ukrainian jazz music. In 1996 despite the collapse of the Soviet concert touring system, loss of connections with concert organizations and lack of funding, Vinnytsia Region Philharmonic Society supported the idea of jazz musicians Y. Shepeta and M. Gladetsky and started the jazz festival. Since that time “International Days of Jazz Music in Vinnytsia” (since 2012 – “Vinnytsia Jazzfest”) has been held annually in September supported by “Charitable Foundation promoting development of talents in Podillya region”. The festival cooperates with cultural foundations, foreign ministries of various countries and cultural institutions, such as the cultural department of the US Embassy and Goethe-Institut. Among the festival’s partners there are Pro Helvetia Schweizer Kulturstiftung (Switzerland); The German Music Council; Embassies of Russia, Lithuania, Sweden and Finland; The Ministry of Culture of Brazil; Spanish Foundation “Spedidam”; French, Czech, Italian cultural centers; Austrian Cultural Forum; International Foundation “Renaissance”. In 2006 at the XI festival “International Days of Jazz Music in Vinnytsia” festival organizers launched a new music project called “Vinnytsya jazz crossroads”. The purpose of the project was the desire to enable Vinnytsia musicians work with the stars of world jazz. Hosting and supporting of this project provided impetus to the development of jazz performance in Vinnytsia region. Consequently, various Vinnytsia jazz groups have emerged, among them there are “Jazz Atmosphere”, Roman Kulmatytsky quartet, the only Ukrainian municipal pop brass band “VinBand”, jazz singer Oksana Slavna. Since 2006 all festival concerts have been broadcast on regional television and radio live. This happens due to the partnership relations that have formed between the Regional State Broadcasting Company “Vinter” and the jazz festival. The undoubted achievement of the festival was launch of the all-Ukrainian annual jazz contest of young performers “Junior Jazz”, which gives prospects for further development of jazz in Vinnytsia, Ukraine and abroad. In 2011 there was launched a tradition of starting the festival with “Jazz de Paris” – public outdoor jazz concerts at the Theater Square in the city center with participation of Vinnytsia municipal brass band “VinBand” and winners of the national jazz competition of young performers. Over the years of the festival’s existence the best music bands and individual performers from Ukraine and all over the globe have become its participants. International jazz festival “Vinnytsia Jazzfest” that originated in 1996, went through growth, development, prosperity, change of format and has become a large-scale cultural project with

broad international representation. The project presents the best examples of world jazz, thus introducing fans of contemporary music to the world's finest pieces.

Key words: jazz, festival, “International Days of Jazz Music in Vinnytsia”, contest.

Мистецтво музичної імпровізації, джаз, стало унікальним естетичним та соціальним феноменом, без якого неможливо уявити культуру ХХ століття. Цей музичний напрям, який не можна порівняти ні з класичною, ні з народною музикою, пройшов грандіозний шлях і сформувався лише за сто років, ставши універсальною мовою різних континентів, об'єднуючою культурною силою для своїх прихильників у всьому світі незалежно від раси, релігії, етнічного або національного походження. На сучасному етапі своєрідними центрами розвитку джазового мистецтва можна вважати джазові фестивалі, особливо такі, що мають міжнародний статус і багаторічні традиції. Адже саме на початку 90-х рр. ХХ ст. в Україні активізувався і набув актуальності фестивальний рух як “альтернатива концертному сезону та резонансний засіб демонстрації культурної значущості певного просторового локусу” [4, с. 3]. Існування джазу в ХХ–ХХІ ст. не тільки як окремої галузі музичної культури, а й як компонента музичних стилів і жанрів, які є поширеними серед широких верств населення, сприяє активній дослідницькій зацікавленості.

Дослідженню українського джазового мистецтва присвячені роботи О. Кизлової [5], О. Коверзи [6], В. Олендарьова [8], В. Романко [13], В. Симоненка [18], В. Тормахової [19] та ін. Джазово-фестивальний рух проаналізовано у наукових розвідках С. Зуєва [4], М. Шведа [21], О. Ущачівської [20], З. Рось [14] та ін. Перебіг фестивалю “VINNYTSIA JAZZFEST” щоразу широко висвітлюють засоби масової інформації – регіональне телебачення, радіо, місцева преса (статті А. Басенко [1], Ю. Басюк [2], С. Бахіна [3], К. Новосад [7], А. Підгурської [10], О. Семко [15–17], Д. Щербини [22] та ін.), окремі фестивалі аналізуються в працях мистецтвознавців Т. Бурдейної-Публіки [12], З. Рось [14], проте загальна мистецька динаміка та культурологічний аналіз згаданого фестивалю ще не ставали предметом наукових розвідок.

Мета статті – проаналізувати діяльність Міжнародного джазового фестивалю “VINNYTSIA JAZZFEST”, дослідити його динаміку і тенденції розвитку; визначити роль фестивалю в розвитку джазового мистецтва на Вінниччині.

У місті Вінниці джаз звучав ще в 30-ті роки ХХ ст. Тоді при кожному кінотеатрі був оркестр, який грав джазові мелодії перед сеансами. Між оркестрами проводили конкурси на першість міста, району або області. Вже у 1932 р. при кінотеатрі імені М. Коцюбинського діяв професійний оркестр, який називав себе „Естро-джаз” (естрадний джаз), а у кінотеатрі на Замості грав великий оркестр „Симфо-джаз”. На гастролі приїздили джазові колективи з Ленінграда та Московського мюзик-холу. Захоплення імпровізаційною музикою тривало у Вінниці до часу репресій у кінці 30-х років [11]. І тільки в період незалежності України у місті народився фестиваль джазової музики. В 1996 р., незважаючи на розпад радянської гастрольної системи, втрату зв'язків з концертними організаціями, відсутність системи менеджменту в мистецтві та відсутність фінансування, Вінницька обласна філармонія підтримала ідею молодих джазових музикантів Юрія Шепети і Максима Гладецького про створення джазового фестивалю. Відтоді джазовий фестиваль “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці” (з 2012 р. – “VINNYTSIA JAZZFEST”) відбувається щороку у вересні. Головним продюсером фестивалю є заслужена артистка України І. Френкель, директор – П. Третьяков.

Перший фестиваль, зібравши за два дні в залі обласної філармонії лише 75 глядачів, провели за умов безкоштовного виступу музикантів. Протягом перших п'яти років формою фестивалю були зведені концерти за участю 5–6 колективів тривалістю 4–5 годин. Але після V фестивалю, коли зала вже не змогла вмістити всіх бажаючих, організатори проекту прийняли рішення замінити довгі марафони на окремі сольні програми. Таким чином фестиваль набув вигляду сукупності бенефісів різних гуртів і виконавців. Це сприяло підвищенню якості музичного матеріалу, покращило роботу зі спонсорами.

Із 2000 р. фестиваль проводиться за підтримки “Благодійного фонду сприяння розвитку талантів Поділля”. Програма співпрацює з культурними фондами, міністерствами іноземних держав та культурними інституціями, розташованими в Україні. Вперше свою співпрацю

запропонував у 1999 р. Польський інститут у Києві. Завдяки тісній співпраці та дружнім стосункам з директором інституту Петром Козакевичем Вінницький джазовий фестиваль отримав визнання та підтримку в дипломатичних колах інших західних країн. Більше десяти років триває співпраця з культурним відділом Посольства США, Гете-інститутом. Серед партнерів фестивалю – фонд Про-Гельвеція (Швейцарія); Державна музична рада Німеччини; Посольства Росії, Литви, Швеції, Фінляндії; міністерство культури Бразилії; іспанський фонд “Спедідам”; Французький, Чеський та Італійський культурні центри; Австрійський культурний форум; місія ОБСЄ в Молдові; Міжнародний фонд “Відродження”.

На початку 2000-х рр. організатори фестивалю створювали джазові проекти за участю академічних музичних колективів Вінниці. Це – “Наші діти грають джаз”, “Вінниця джазова” з камерним оркестром “Аркада” і камерним хором “Вінниця”. Місто не мало свого джазового колективу. Тільки восени 2005 р. у Вінниці виник і почав працювати колектив Jazz Atmosphere. Його засновники піаніст Д. Пауткін і барабанщик О. Хорев – послідовники відомих вінницьких музикантів Юрія та Павла Шепети. Перший виступ колективу відбувся в грудні 2005 р. у такому персональному складі: Д. Пауткін (клавішні), О. Хорев (барабани), О. Веретельников (контрабас) і Р. Кульматицький (труба). На початку 2006 р. до колективу приєднався В. Стратійчук (саксофон).

У 2006 р. на XI фестивалі “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці” організатори фестивалю за підтримки мера міста В. Гройсмана започаткували музичний проект “Вінницьке джазове перехрестя”. Метою створення проекту було бажання дати вінницьким музикантам змогу співпрацювати із зірками світового джазу. Проведення та підтримка такого проекту надали поштовх розвитку джазового виконавства на Вінниччині. Новий музичний проект в рамках фестивалю відкривав молодий вінницький джазовий колектив Jazz Atmosphere. Він підготував до “Вінницького джазового перехрестя” сольну програму, в якій поряд з популярними темами “Savavan”, “Tea For Two”, “Dizzy Mood” та іншими звучали авторські твори Д. Пауткіна “Time After Break” і О. Хорєва “Пасхальна пісня”, а також обробки творів Каміля Сен-Санса [15, с. 5]. Гостями XI фестивалю стали група “The Shin” (Грузія) та вокальний колектив “Хор Турецького” (Росія).

У рамках “Вінницького джазового перехрестя” різних років було репрезентовано міжнародні проекти:

– квартет “Жан Пьер Фрьолі і друзі” (Німеччина–Україна) у складі: Жан Фрьолі (гітара), Йорн Хенріх (контрабас), Петро Пашков (рояль), Олександр Хорєв (ударні);

– квартет у складі: Джессі Джонс (саксофон, флейта, США), Андрій Кондаков (рояль, Росія), Олександр Веретельников (контрабас, Україна, м. Вінниця), Олександр Хорєв (ударні, Україна, м. Вінниця);

– проект “Руді Бергер Дуо” у складі: Руді Бергера (скрипка, Австрія) і Фабіано Чагаза (гітара, Бразилія);

– Jazz Impression (Україна–Вірменія) у складі: Анатолій Алексанян (клавішні), Армен Костаньян (сопрано, Вірменія), Олександр Даров (ударні), Максим Гладецький (контрабас, Україна, м. Вінниця), Роман Гриньків (бандура);

– дует світових зірок Андрія Кондакова (фортепіано, Росія) та Джессі Джонса (саксофон, флейта, США);

– дует Джуліана Мілкіса (кларнет, США) і Юрія Кузнєцова (фортепіано, Україна) та багато інших.

За роки існування “Вінницького джазового перехрестя” шанувальникам джазу було презентовано багато цікавих проектів, які надалі отримали популярність за межами фестивалю та міста. Завдяки такій “культурній інтеграції” Вінниця стає відомішою у світі, зростає її культурний імідж.

Слід зауважити, що з 2006 р. всі концерти фестивалю транслюють регіональне телебачення і радіо в прямому ефірі у повному обсязі. Відбувається це завдяки партнерським відносинам, що сформувалися між обласною державною телерадіокомпанією “Вінтера” і джазовим фестивалем.

Наступний XII Міжнародний фестиваль джазової музики (2007 р.) приємно вразив

шанувальників кількістю представлених країн: Україна, Польща, Росія, Грузія, Австрія, Швейцарія, Ірландія, Німеччина, Чехія, Іспанія, Італія, Вірменія, Індія, США. Відкрив фестиваль інтернаціональний проект “Pago Libre”, який об’єднує музикантів із Австрії, Німеччини, Швейцарії та Ірландії. Музика колективу поєднує в собі елементи класики, фольклорні традиції Росії, Австрії, Швейцарії та Ірландії, авангардистські знахідки. Колектив вирізняється імпровізаційною свободою та незвичним інструментальним складом. У його арсеналі – флюгельгорн, валторна, альпійський ріг (Аркадій Шилклопер), скрипка (Чо Тайссінг), фортепіано, аркопіано, піщикатопіно (Джон Вольф Бреннан), контрабас (Георг Брейншмідт) і звичайно вокал [17, с. 5]. Уперше на Вінницькому джазовому фестивалі прозвучала бандура. До колективу Jazz Impression, з типовим складом інструментів (фортепіано, ударні, бас-гітара, контрабас, віброфон), приєднався відомий виконавець-бандурист Роман Гриньків – композитор, віртуоз-універсал, який виконує академічну, народну, імпровізаційну музику [16, с. 20].

У рамках фестивалю виступили іспанське тріо “Rao Trio”, польський вокаліст Марек Балат, вокальний секстет “Uní Vox” (Молдова), Джуліан Мілкіс (США), міжнародний проект – квартет “Жан Пьер Фролі і друзі” та Уве Кропінські (Німеччина–Україна), колектив “The Shin” (Грузія), Федеральний джазовий оркестр Німеччини “BuJazzO” під керівництвом Петера Гербольцгаймера. На запрошення губернатора Вінницької області на завершальних концертах виступили оркестр Олега Лундстрема і “Хор Турецького”, джазові зірки Лариса Доліна та Ігор Бутман.

XIII фестиваль “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці” (2008 р.), окрім зустрічей з відомими музикантами, презентував вінницькій публіці та гостям міста новий творчий колектив – вінницький муніципальний естрадно-духовий оркестр “ВінБенд”, який було створено за підтримки мера міста на початку 2008 року. Колектив складається з найкращих музикантів м. Вінниці, серед них лауреати й переможці різноманітних джазових фестивалів. Художній керівник та головний диригент оркестру – заслужений діяч мистецтв України С. Отюгов, директор – А. Ряполов. Завдяки створенню “ВінБенду” виникла можливість співпраці вінницьких музикантів з відомими джазовими солістами світу. В репертуарі колективу – класичні й сучасні джазові композиції, твори українських авторів, популярні мелодії радянської та зарубіжної естради, естрадні обробки музики з кінофільмів. Упевнено стартувавши на джазовому фестивалі, “ВінБенд” уже є лауреатом міжнародних фестивалів у м. Хмельницькому (2008 р.) і в м. Вінниці (2008–2009 рр.). Після надзвичайно вдалого виступу в м. Львові (2010 р.) на Міжнародному фестивалі музичної майстерності “Віртуози” колектив отримав пропозиції щодо участі у фестивалях Німеччини, Польщі, США, Голландії, Франції та Мексики. За сім років існування оркестром здійснено понад 300 концертних виступів, у творчому доробку колективу – понад 40 концертних програм, серед яких “Україно моя – пісне моя”, “Пісні воєнних часів”, “Дітям про джаз та джазовий оркестр”, “Весняний дивертисмент” та ін. Завдяки створенню колективу стали можливими високоякісні проекти вінницьких музикантів з відомими джазовими солістами. З оркестром виступали такі відомі джазові музиканти, як Ерік Ессіс (гітара, США) та Луїз Сімас (фортепіано, Бразилія). Участь оркестру “ВінБенд” у джазовому фестивалі стала традицією.

На XV фестивалі (2010 р.) з метою популяризації та розвитку джазового мистецтва на Вінниччині було започатковано щорічний всеукраїнський джазовий конкурс молодих виконавців “Junior Jazz”. Конкурс відбувався за участю Вінницького муніципального естрадно-духового оркестру “ВінБенд”, що за останніх шість років уже стало традицією. В проекті взяли участь 6 вокалістів у віці від 10 до 15 років. Загалом XV фестиваль представив музикантів з 15 країн світу та 7 міжнародних проектів. Цього разу організатори відійшли від звичної концепції побудови фестивалю, яка передбачала умову: один концерт – одна країна. У кожному концерті було представлено щонайменше дві країни.

Серед виконавців, які вразили слухачів, – група “Amine and Namza” (Польща–Туніс). Вони знайомили публіку з народними арабськими інструментами уд і канун. Неповторне звучання людського голосу продемонстрували тріо Сієни Дален (Канада–Данія) і квартет Шенгетаї (Зімбабве–Франція). Стиль співачки Шенгетаї із Зімбабве – це поєднання міських

південноафриканських народних мелодій, афро-кубинського джазу й афро-американського Soul. Цей музичний напрямок поєднує акустичні й електронні ефекти, запозичені з основних стилів і напрямків регі (англійського, французького, португальського, шона, зулу та ін.) [2, с. 51]. На особисте запрошення мера міста на фестивалі виступив легендарний квартет Ела Фостера (США).

У 2011 р. була започаткована традиція давати старт фестивалю під звуки проекту “Джаз де Парі” – це загальнодоступні відкриті джазові концерти на площі Театральній у центрі міста за участю вінницького муніципального естрадно-духового оркестру “ВінБенд” і переможців всеукраїнського джазового конкурсу молодих виконавців. На фестивалі вже традиційно були представлені спільні міжнародні проекти. Це гості з Австрії та Бразилії – Руді Бергер і Фабіано Чавез зі спільним проектом “Руді Бергер Дуо”, іспано-французьке тріо “Jerez Texas” із запальними ритмами фламенко у джазовій інтерпретації, україно-польський квінтет “Futurethno”, грузино-іспанський проект за участю грузинського гурту “The Shin” з іспанським флейтистом та саксофоністом Хав’єром Паксаріно. Поряд з цими виступами вінничани почули польське тріо Артура Дуткевича (рояль, перкусія і контрабас), муніципальний джаз-бенд міста Сергієв Посад з Росії (кер. В. Кадерський), тріо гітаристів зі Швеції, польський квінтет на чолі з маестро Збігневим Намисловським, італійське тріо під орудою піаніста Кекко Форнареллі, швейцарське тріо “Vein” (рояль, бас, барабани), оригінальний чоловічий квартет з африканського континенту “Soweto Entsha”, колоритне тріо відомого контрабасиста Георга Брайншмідта “Brain’s Café” [14, с. 526].

Із кожним роком фестиваль “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці” стає цікавішим і престижнішим, зростає його професійний рівень. Сьогодні він належить до п’ятірки кращих джазових фестивалів України. В Амстердамі фестиваль занесли до числа 80 найкращих фестивалів світу.

Від XVII фестивалю (2012 р.) у проекту – новий логотип і ще одна назва – “VINNYTSIA JAZZFEST”. Фестиваль отримав новий формат, що охопив низку різнопланових нових заходів. Організатори фестивалю врахували побажання вінничан проводити концерти за межами концертного залу. Цього року протягом двох тижнів у гіпермаркетах “Грош” відбувалися “Джазові сніданки”. Відвідувачі мали змогу побачити виступи вінницьких джазових зірок, а також переможців Всеукраїнського конкурсу молодих джазових виконавців.

Також у рамках XVII джазового фестивалю в галереї сучасного мистецтва “АртШик” відбулася виставка джазових плакатів відомих польських майстрів-плакатистів, виконаних у різні роки. Презентував виставку знаний колекціонер плакатного мистецтва з Кракова Кшиштоф Дідо. Ці плакати – інформаційно-мистецькі зразки, що презентують польські фестивалі та джазові зібрання. Виставка проходила за підтримки Генерального консульства республіки Польща у Вінниці та Польського інституту в Києві [7, с. 8].

Цього року на фестивалі виступали музиканти з 13 країн світу – Польщі, Грузії, Болгарії, Австрії, Іспанії, Швеції, Італії, Швейцарії, Росії, Франції, США, ПАР, України. Фестивальні виступи будувались, як і в останні роки, за мульти-географічною формулою. Вразили й здивували слухачів виконавці з Південної Африки – вокальний джазовий квартет “Soweto Entsha Vocal” у складі: Лвасі Зулу, Морган Джобо, Зенезель Мтетва, Хулу Сбусіто. Їх стиль виконання вирізняється майстерним поєднанням елементів західноєвропейської поп-музики й африканських національних традицій. Квартет співав, створюючи собі голосом і акомпанемент, танцював і навіть показував міні-сценки. Музиканти виявилися й чудовими акторами. Вперше на вінницькому джазовому фестивалі виступили учасники тріо Густава Лундгрена із Швеції у складі: Густав Лундгрен (гітара), Мартін Відлунд (гітара) й Андреас Унге (контрабас). Світова музична критика називає цей колектив “шведською кометою” та “діамантом”. Музичний стиль колективу поєднує ритми болеро, фламенко, кубинські наспіви. Цікаве поєднання джазу з народною грузинською музикою та індійськими мелодіями продемонстрував грузинсько-іспанський проект “The Shin”. У його складі – всесвітньо відомі особи: Заза Міміношвілі (гітара), Зураб Гагнідзе (гітара, вокал), Мамука Гаганідзе (вокал, перкусія) і Хав’єр Паксаріньйо (саксофон, етнічні флейти). Колективу притаманні грузинська вокальна техніка, складна поліфонія та інструментальна віртуозність [1, с. 16].

Вінницькою частиною фестивалю став виступ учасників проекту, до якого належать квартет Романа Кульматицького і джазова вокалістка Оксана Славна. У складі квартету – відомі музиканти міста, які працюють і в інших проектах, зокрема у “ВінБенді” та колективі “Jazz Atmosphere”. Роман Кульматицький (труба, флюгельгорн) – випускник Ленінградського та Київського інститутів культури, розпочав джазову кар’єру на початку 1990-х рр. у Петербурзі; Олександр Хорєв (ударні) – помітна постать у вінницькому джазі, був учасником перших трьох вінницьких фестивалів; Костянтин Самойлюк-Яковський (контрабас, бас-гітара) – працював у різних музичних колективах; Юрій Кондрицький (клавішні) – працює у відомому колективі “Клондайк”, пише музику для телебачення та до вистав Вінницького театру ляльок. О. Славна – знана солістка, композитор. Від початку створення “ВінБенду” вона була однією із солісток оркестру. Молода співачка бере участь у різноманітних конкурсах як автор та виконавиця, лауреат премії Кабінету Міністрів України, дипломант конкурсу “Castrocaro” (Італія, 2011 р.). Колектив у такому складі розпочав працювати в січні 2012 року. Проект представив на фестивалі класичні джазові композиції двадцятого сторіччя.

На завершення XVII фестивалю “VINNYTSIA JAZZFEST” прозвучав дует двох світових зірок – відомого російського джазового композитора і виконавця, арт-директора Петербурзького джазклубу JFC А. Кондакова (фортепіано) і надзвичайно артистичного американського музиканта-інструменталіста Джессі Джонса (саксофон, флейта, кларнет, альт). Колектив уже виступав на XI вінницькому джазовому фестивалі й залишив незабутні враження у слухачів [3, с. 72].

За період існування фестивалю його учасниками стали кращі колективи й окремі виконавці України та світу. Тільки за останніх п’ять років у фестивалі взяли участь такі світові зірки джазу, як:

- Росія: Аркадій Шилклопер (Росія–Німеччина), Вікторія П’єр-Марі, Олег Бутман, Наталя Смірнова, джаз-бэнд міста Сергіїв Посад, Андрій Кондаков, “Хор Турецького”, оркестр Олега Лундстрема, Лариса Доліна;
- Франція: квартет “Пульчинелла”, тріо Луї Склавіса;
- Польща: Марек Балат, тріо Аджєя Ягодзинського, тріо Влодека Павліка, тріо Артура Дуткевича, квінтет Збігнева Намисловського;
- Австрія: тріо Ульріха Дрехслера;
- Італія: тріо “HAU SOMO AYER”, тріо Кекко Форнареллі;
- Бразилія: квартет Ренато Боргетті, Луїз Сімас (Бразилія–США);
- США: Джессі Джонс, Ерік Ессіс, квартет Абрахама Бартона;
- Німеччина: Міхаель Портер;
- Литва: квартет Дейнюса Пулаускаса;
- Японія: квартет Юко Окамото;
- Швеція: тріо Густава Лундгрена;
- Швейцарія: проект “VEIN”;
- ПАР: квартет “Soweto Entsha Vocal”;
- Міжнародні творчі проекти: тріо Сієни Дален (Канада–Данія), квартет Шенгетаї (Зімбабве–Франція), проект “Amine and Namza” (Польща–Туніс), тріо Шахаба Толуї (Іран–Чехія–Словаччина), квартет Ела Фостера (США–Ізраїль), проект “The Groove Syndicate” (США–Англія–Польща), проект “Руді Бергер Дуо” (Австрія–Бразилія) та ін.

Таким чином, фестиваль “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці”, або “VINNYTSIA JAZZFEST”, зародившись у 1996 р., пройшов шлях становлення, розвитку, розквіту, зміни формату проведення. Фестиваль, безперечно, надав поштовх розвитку джазового виконавства на Вінниччині. В результаті цього виникли вінницькі джазові колективи, які гідно представляють місто в Україні й за кордоном. Це – джазові колективи “Jazz Atmosphere”, квартет Романа Кульматицького, єдиний в Україні муніципальний естрадно-духовий оркестр “ВінБенд”, джазова співачка, “золотий джазовий голос Вінниці” Оксана Славна. Безсумнівним досягненням фестивалю стало започаткування щорічного Всеукраїнського джазового конкурсу молодих виконавців, який створює перспективи подальшого розвитку джазового мистецтва у Вінниці, в Україні й за її межами. Фестиваль за

роки свого існування “виріс” до міжнародної масштабної культурологічної акції широкого міжнародного представництва і презентує слухачам кращі зразки світового джазового мистецтва, залучаючи до скарбниці сучасної музики широке коло її шанувальників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Басенко А. Вінниця в обіймах джазу / А. Басенко // Вінниччина. – 2012. – 3 жовтня. – С. 16.
2. Басюк Ю. Вінниця зустріла Большой Джаз / Ю. Басюк // 20 хвилин. – 2010. – 27–28 вересня. – С. 51.
3. Бахін С. Хвилі джазу на берегах Бугу / С. Бахін // Музика. – 2012. – № 6. – С. 70–72.
4. Зуєв С. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 “Теорія та історія культури” / С. Зуєв. – Харків, 2007. – 20 с.
5. Кизлова О. Как живётся джазу на Украине / Ольга Кизлова // Джаз. – К., 2006. – № 1. – С. 13–16.
6. Коверза О. Розвиток джазового мистецтва тридцятих років ХХ століття (епоха свінгу) / О. Коверза // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – К., 2009. – Вип. 83. – С. 65–77
7. Новосад К. Мистецтво польського плаката у Вінниці / К. Новосад // Вінницька газета. – 2012. – 25 вересня. – С. 8.
8. Олендарьов В. М. Вітчизняний джаз та проблема стилю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.02 “Театральне мистецтво” / Вадим Миколайович Олендарьов ; Київ. конс. ім. П. І. Чайковського. – К., 1995. – 22 с.
9. Офіційний сайт Вінницького джазового фестивалю “VINNYTSIA JAZZFEST” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jazz.vn.ua>.
10. Підгурська А. Два дні для вінничан грали джаз-віртуози / А. Підгурська // 20 хвилин. – 2011. – 26–27 вересня. – С. 14.
11. Про вінницький джаз 1930-х років [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://i-vin.info/news/pro-vinnytskyy-dzhaz-1930-kh-rokiv-2040>.
12. Публіка Т. В. Джазові фестивалі як складова благодійної культурологічної програми “Світове мистецтво на теренах Поділля” / Т. В. Публіка // Культура, мистецтво та освіта в умовах глобалізації проблеми і перспективи розвитку : Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції , 29–31 жовтня 2007 року. – Вінниця, 2007. – С. 47–52.
13. Романко В. І. Джаз у музичній культурі України : соціокультурна та музична інтерпретації : дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 “Музичне мистецтво” / Володимир Іванович Романко; Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. – К., 2001. – 177 с.
14. Рось З. П. Діяльність міжнародних джазових фестивалів як показник основних тенденцій розвитку джазового фестивального руху в Україні в період 1990–2012 рр. / З. П. Рось // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис : До 85-річчя академіка Володимира Грабовецького. – Івано-Франківськ, 2013. – Ч. 22–23. – С. 523–530.
15. Семко О. 9–10 вересня – міжнародні дні джазової музики / О. Семко // Независимый курьер. – 2006. – 30 серпня. – С. 5.
16. Семко О. Джазова бандура на Вінницькому фестивалі / О. Семко // 20 хвилин. – 2007. – 25 серпня. – С. 20.
17. Семко О. XII фестиваль “Міжнародні дні джазової музики у Вінниці” / О. Семко // Независимый курьер. – 2007. – 29 серпня. – С. 5.
18. Симоненко В. С. Українська енциклопедія джазу / Володимир Степанович Симоненко. – К. : Центрмузінформ, 2004. – 232 с.
19. Тормахова В. Характерні риси української поп-музики кінця ХХ – початку ХХІ століть / Вероніка Тормахова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/3803/1/165-172.pdf>
20. Ущапівська О. М. Культурно-мистецьке життя Донеччини (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.) : [монографія] / Олена Миколаївна Ущапівська. – К. : Парапан, 2011. – 480 с.

21. Швед М. Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 “Теорія та історія культури” / Михайло Богданович Швед ; Львів. держ. муз. академія ім. М. В. Лисенка. – Львів, 2006. – 20 с.
22. Щербина Д. Виртуози сыграют для винничан / Д. Щербина // 20 хвилин. – 2011. – 23–24 вересня. – С. 23.

REFERENCES

1. Basenko, A. (2012), *Vinnytsya v obymakh dzhazu* [Vinnytsia in the embrace of jazz], *Vinnychchyna* [Vinnytsia Region], October 3, p. 16. (in Ukrainian).
2. Basyuk, Yu. (2010), *Vynnytsya vstretyla Bol'shoy Dzhaz* [Vinnytsia met Grand Jazz], *20 khvylyn* [20 minutes], September 27–28, p. 51. (in Ukrainian).
3. Bakhin, S. (2012), *Khvyli dzhazu na berehakh Buhu* [Waves of jazz on the banks of the Bug], *Muzyka* [Music], № 6, pp. 70–72. (in Ukrainian).
4. Zuyev, S. (2007), “Contemporary art space semiotics and music festival (on materials Kharkiv)”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Theory and history of culture), 17.00.01, Kharkiv, 20 p. (in Ukrainian).
5. Kyzlova, O. (2006), *Kak zhyvetsya dzhazu na Ukraine* [How to live jazz in Ukraine], *Dzhaz* [Jazz], Kyiv, pp. 13–16. (in Ukrainian).
6. Koverza, O. (2009), Development of jazz of the thirties of the twentieth century (the era of swing), *Naukovyi visnyk NMAU im. P. I. Chaikovs'koho* [Scientific Journal P. I. Tchaikovsky National Music Academy], Vol. 83, Kyiv, pp. 65–77. (in Ukrainian).
7. Novosad, K. (2012), *Mystetstvo polskoho plakata u Vinnytsi* [The art of Polish poster in Vinnitsa], *Vinnytska hazeta*, [Vinnytsia newspaper], September 25, p. 8. (in Ukrainian).
8. Olendarov, V. M. (1995), “The national jazz and problem style”. Thesis abstract for Cand. Sc. (Theatrical art), 17.00.02, P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine, Kyiv, 22 p. (in Ukrainian).
9. The official site of Vinnytsia Jazz Festival “VINNYTSIA JAZZFEST”. Retrieved from <http://jazz.vn.ua>. (in Ukrainian).
10. Pidhurska, A. (2011), *Dva dni dlya vinnychan hraly dzhaz-virtuozy* [Two days to vinnichan played jazz virtuosos], *20 khvylyn* [20 minutes], September 26–27, p. 14. (in Ukrainian).
11. About Vinnytsia Jazz 1930 years [electronic resource], available at: http://i-vin.info/news/pro-vinnytsky-dzhaz-1930-kh-rokiv-2040_ (in Ukrainian).
12. Publika, T. (2007), “Jazz Festival as part of the charitable cultural program "World art in the territory skirts”, *Zbirnyk materialiv Vseukrayinskoï naukovo-metodychnoi konferentsii Kultura, mystetstvo ta osvita v umovakh hlobalizatsii problemy i perspektyvy rozvytku* [Collected materials the All-Ukrainian Scientific Conference Culture and education in a globalized problems and prospects of development], October 29–31, Vinnytsia, pp. 47–52. (in Ukrainian).
13. Romanko, V. I. (2001) “Jazz musical culture in Ukraine, socio-cultural and musical interpretation” The dissertation of the candidate of Art, 17.00.03 (musical art), P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine, Kyiv, 177 p. (in Ukrainian).
14. Ros, Z. (2013), “Activities of international jazz festivals as an indicator of the main trends of jazz festival movement in Ukraine during 1990–2012 years”, *Halychyna. Naukoviy i kulturno-prosvitniy kraveznavchyy chasopys : Do 85-richchya akademika Volodymyra Hrabovetskoho* [Galicia. Scientific, cultural and educational regional magazine: Up to the 85th anniversary of academician Vladimir Hrabovetsky], Ivano-Frankivsk, Vol. 22–23, pp. 523–530. (in Ukrainian).
15. Semko, O. (2006), *9–10 veresnya – mizhnarodni dni dzhazovoi muzyky* [September 9–10 – International Jazz Days], *Nezavisimyy kur'er* [Independent courier], August 30, p. 5. (in Ukrainian).
16. Semko, O. (2007), *Dzhazova bandura na Vinnytskomu festyvali* [Bandura Jazz Festival at Vinnytsia], *20 khvylyn* [20 minutes], August 25, p. 20. (in Ukrainian).
17. Semko, O. (2007), *XII festyval “Mizhnarodni dni dzhazovoi muzyky u Vinnytsi”* [XII Festival “International Days of Jazz Music in Vinnytsia”], *Nezavisimyy kur'er* [Independent courier],

- August 29, p. 5. (in Ukrainian).
18. Symonenko, V. S. (2004), *Ukrayinska entsyklopedia dzhazu* [Ukrainian jazz encyclopedia], Kyiv, Tsentr muzinform, 232 p. (in Ukrainian).
 19. Tormahova, V. Characteristics Ukrainian pop music of the late twentieth and early twenty-first century. [Electronic resource], available at: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/3803/1/165-172.pdf>. (in Ukrainian).
 20. Ushchapivska, O. M. (2011), *Kulturno-mystetske zhyttya Donechchyny (kinets XIX – pochatok XX st.)* [Cultural and artistic life of Donetsk (late XIX – early XXI century)], Kyiv, Parapan. (in Ukrainian).
 21. Shved, M. B. (2006), “Trends in international festivals of contemporary music in Ukraine on a new phase (1990–2005 years)”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Theory and history of culture), 17.00.01, Lviv State Mykola Lysenko Music Academy, Lviv, 20 p. (in Ukrainian).
 22. Shcherbyna, D. (2011), *Virtuozы sygrayut dlya vinnichan* [Virtuosos play for vinnichan], 20 *khvylyn* [20 minutes], September 23–24, p. 23. (in Ukrainian).

УДК 781.2.1

Ірина П'ятницька-Позднякова

ВЗАЄМОДІЯ МУЗИЧНОГО ТА ВЕРБАЛЬНОГО ТИПІВ МОВЛЕННЯ: РІВНІ АНАЛІЗУ

У статті досліджено структурні та смислові трансформації в контексті взаємодії музичного й вербального мовлення. Проаналізовано складові інтонації та їх функції у процесі взаємодії двох типів мовлення. Наведено різновиди взаємовпливу вербального і музичного мовлення, виявлено рівні аналізу таких структур, що дає підстави стверджувати: вербально-мовне мислення та музичне інтонування є спільними процесами, в контексті яких відбувається кристалізація форм музичної інтонації.

Ключові слова: художнє мовлення, музичне мовлення, інтонація.

Ірина Пятницкая-Позднякова

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МУЗЫКАЛЬНОГО И ВЕРБАЛЬНОГО ТИПОВ РЕЧИ: УРОВНИ АНАЛИЗА

В статье исследовано структурные и смысловые трансформации в контексте взаимодействия музыкальной и вербальной речи. Проанализировано составляющие интонации и их функции в процессе взаимодействия двух типов речи. Приведены разновидности взаимодействия вербальной и музыкальной речи, выявлены уровни анализа таких структур, что дает основания утверждать: вербально-речевое мышление и музыкальное интонирование являются общими процессами, в контексте которых происходит кристаллизация форм музыкальной интонации.

Ключевые слова: художественная речь, музыкальная речь, интонация, мелодика, пауза.

Iryna Piatnytska-Pozdnyakova

THE INTERACTION OF MUSICAL AND VERBAL TYPES OF SPEECH: LEVELS OF ANALYSIS

In the article an attempt is made to identify criteria of the analysis of structural and semantic transformations in the context of the interaction of musical and verbal thinking. The components of intonation (melody, pauses, tempo, phrase, accent, tone) were Identified and analyzed. In the process